

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného B. G. pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“) a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2012 v Bratislave dovolanie obvineného B. G. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 1. decembra 2011, sp. zn. 2To/51/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. G **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bánovce nad Bebravou rozsudkom zo 17. februára 2010, sp. zn. 2T/32/2008, uznal obvineného B. G. za vinného v bode 1/ výroku z trestného činu sexuálneho násillia podľa § 241 a ods. 1 Tr. zák., v bode 2/ výroku z trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák., v bode 3/ výroku z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a v bode 4/ výroku z trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

- 1/ dňa 27. augusta 2005 v čase asi o 03,10 hodine v osobnom motorovom vozidle značky Audi, striebornej metalízy bez EVČ, ktoré odstavil v poli na okraji sídliska Dubnička v smere k priehrade za mestom Bánovce nad Bebravou, pod vplyvom alkoholu požadoval od I. B., nar. X., pohlavný styk, ktorý táto odmietla, na čo ju obvinený dvakrát udrel otvorenou dlaňou po tvári, v dôsledku čoho I. B. prestala klásť odpor obvinenému a z obavy o svoje zdravie vykonala proti svojej

- vôli na obvinenom orálny styk, kde obvinený následne ejakuloval na sedadle vozidla,
- 2/ následne dňa 27. augusta 2005 v čase o 3,30 hod. po tom, ako ejakuloval v osobnom motorovom vozidle značky Audi, striebornej metalízy bez EVČ, odstavenom v poli na okraji sídliska Dubnička v smere k priehrade za mestom Bánovce nad Bebravou, opätovne násilím proti vôli I. B., nar. X., vykonal na tejto súlož, ktorej sa poškodená podvolila len z dôvodu obavy o svoj život a zdravie,
- 3/ dňa 3. septembra 2005 v čase asi o 02,00 hod. na chodníku na ul. Radlinského pri autobusovej stanici Bánovce nad Bebravou fyzicky napadol A. B., trvale bytom X., takým spôsobom, že odzadu k nemu pristúpil a rukami tohto zhodil na zem, kde ho opakovane kopal a udieral päťami do oblasti celého tela a následne mu z ruky vytrhol mobilný telefón zn. NOKIA 6230i a z miesta činu odišiel, čím svojim konaním spôsobil poškodenému A. B. škodu vo výške 431,52 € a
- 4/ dňa 3. septembra 2005 v čase asi o 03,00 hod. v priestoroch Disco klubu KELT na ul. Trenčianska cesta v Bánovciach nad Bebravou sa vyhrážal A. B., trvale bytom Bánovce nad Bebravou, ul. X., že ak mu nezaplatí sumu 165,97 € za to, že mu poškodil jeho osobné motorové vozidlo, tak že keď ho stretne, tak ho zabije.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou za to obvineného B. G. odsúdil podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 35 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky nepodmienečne. Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. okresný súd zaradil obvineného B. G. do prvej nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. okresný súd poškodené J. B., nar. X., a I. B., rod. B., nar. X., odkázal s uplatnenými nárokmi na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Rozsudok okresného súdu napadli odvolaním tak obvinený B. G., ktorý odvolanie podal prostredníctvom svojho obhajcu, ako aj prokurátor Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou. Odvolanie obvineného B. G. smerovalo proti výroku o vine v bodoch 1/ - 4/ výroku a odvolanie prokurátora proti výroku o treste v neprospech obvineného.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozsudkom z 1. decembra 2011, sp. zn. 2To/51/2010, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o vine pod bodom 3/, ktorým bol obvinený uznaný za vinného z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a celý výrok o treste a spôsobe jeho výkonu. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného B. G. pod bodom 3/ výroku za vinného z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 3. septembra 2005 v čase asi o 02,00 hod. na chodníku na ul. Radlinského pri autobusovej stanici v Bánovciach nad Bebravou fyzicky napadol A. B., trvale bytom B. N. B., ul. X., takým spôsobom, že odzadu k nemu pristúpil a rukami tohto zhodil na zem, kde ho opakovane kopal a udieral päťami do oblasti celého tela a následne mu z ruky vytrhol mobilný telefón zn. NOKIA 6230i a z miesta činu odišiel, čím svojim konaním spôsobil poškodenému A. B. škodu vo výške 431,52 €.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený B. G. (ďalej tiež „dovolateľ“) prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. Petra Janíka 22. februára 2012 na okresný súd dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. tvrdiac, že súdy oboch stupňov skutky pod bodom 1/ až 4/ výroku rozsudku nesprávne právne posúdili.

V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že má výhrady predovšetkým ku konaniu na súde prvého stupňa, konkrétne k dokazovaniu, lebo okresný súd podľa jeho mienky na hlavnom pojednávaní nevykonal také dôkazy, ktoré by ho zo žalovaných skutkov usvedčovali.

V prípade skutkov, ktoré sa viažu k poškodenej I. B. (ďalej tiež „poškodená“) uviedol, že poškodená nevy povedala pravdivo ani v prípravnom konaní, ani v konaní pred súdom. Zdôraznil skutočnosť, že ak poškodená nemala záujem, mohla sa predsa „z miesta činu pohodlne vzdialiť“. Tiež poukázal na časový odstup, ktorý uplynul od spáchania skutku po jeho oznámenie na políciu zo strany poškodenej, čo podľa dovolateľa spochybňuje dôveryhodnosť jej výpovede. Dovolateľ ďalej uviedol, že výpoveď svedka PhDr. M., ktorého prostredníctvom sa do konania dostalo „kresťanské spoločenstvo“

a ktorú výpoveď súd považoval preto za zvlášť rozhodujúcu, je z hľadiska obsahu nepodstatná, nakoľko svedok uvádzal len sprostredkované informácie. Dovolateľ tiež spochybňoval skúsenosti tohto svedka „v danom odbore /zastupovanie poškodených/“. Podľa názoru dovolateľa súd nesprávne vyhodnotil aj výpoveď svedkyne J. B., matky poškodenej, lebo táto svedkyňa výpoveď poškodenej skôr spochybňovala, než by naopak potvrdzovala jej pravdivosť.

Ku skutkom viažucim sa k poškodenému A. B. dovolateľ rovnako namietal hodnotenie dôkazov zo strany súdov. Zvlášť zdôraznil výpovede svedkov E. B. a I. T., ktorí svedčili v jeho prospech, no súd ich vyhodnotil ako nepravdivé. Podľa dovolateľa sú tieto výpovede nielen pravdivé, ale z hľadiska posúdenia skutkového stavu aj kľúčové. Dovolateľ tiež spochybnil výpoveď poškodeného A. B. poukazom na jeho drogovú závislosť.

Na základe vyššie uvedeného vyvodil záver, že skutkové zistenia súdov nie sú správne, že nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu a že pravdou je to, čo on tvrdil už na začiatku trestného stíhania. Je preto presvedčený, že mal byť odsúdený len za skutok pod bodom 3/ obžaloby, ktorý mal byť ale právne kvalifikovaný iba ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., pričom z ostatných žalovaných skutkov mal byť súdom oslobodený.

S poukazom na to navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky „rozsudkom vyslovil porušenie zákona, dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/51/2010 zo dňa 01.12.2011 zrušil a odvolaciemu súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.“

Predsedníčka senátu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v súlade s ustanovením § 376 ods. 1 Tr. por. doručila odpis dovolania ostatným stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu v určenej lehote vyjadriť.

Prokurátor vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolaním napadnutý rozsudok považuje za zákonný a opodstatnený. Rozsiahlym dokazovaním vykonaným v tejto trestnej veci boli podstatné skutkové okolnosti prípadu objasnené v rozsahu nevzbudzujúcom dôvodné pochybnosti a súčasne v plnej miere postačujúcej pre rozhodnutie. Vykonaným dokazovaním

bolo preukázané, že skutky sa stali, tieto vykazujú znaky skutkových podstatí trestných činov a že ich spáchal obvinený B. G.. Dovolanie sa podľa mienky prokurátora opiera len o nesprávne zistený skutkový stav, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Podľa prokurátora je tak zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. splnené nie sú, preto navrhol dovolanie obvineného B. G. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Vyjadрила sa tiež poškodená I. B., rod. B., ktorá uviedla, že rozhodnutia súdov považuje za správne, že jej ide len o spravodlivosť a hoci jej je ľúto, že dcéra dovolateľa bude tri roky bez otca, tak predovšetkým dovolateľ si mal vopred uvedomiť, aké následky bude mať jeho konanie. K tvrdeniam dovolateľa uviedla, že nemala kam utiecť, boli v „poli“ a nikde nikoho nebolo, mala strach a keďže neovládala sebaobranu, rezignovala. Okolnosti si pamätá aj napriek tomu, že na ňu vplývala omamná látka, lebo na taký odporný zážitok sa nedá zabudnúť. Čo sa týka ohlásenia trestného činu na políciu až s odstupom času, uviedla, že spočiatku bola v šoku a mala strach, že sa jej dovolateľ bude vyhrážať, čo sa aj stalo. Rozhodla sa až po tom, čo jej bolo vysvetlené, že takéto činy nemôžu zostať nepotrestané, pretože by to mohlo v budúcnosti uškodiť niekomu inému.

Aj poškodený A. B. sa vyjadril k dovolaniu obvineného B. G. Vo svojom vyjadrení označil dovolanie za „arogantné“. Podľa jeho názoru dovolateľ skutky vôbec neľutuje, čo je zrejmé z toho, že obviňuje poškodených. Krajský súd podľa neho neskutočne zľahčuje dovolateľove zavinenie a uloženým trestom sa vysmieva rozsudkom iných súdov. Poškodený A. B. poukázal na to, že aj on bol odsúdený a jemu bol uložený oveľa prísnejší trest, ktorý absolútne nekorešponduje s trestom dovolateľa. Rozsudok krajského súdu podľa poškodeného A. B. podstatným spôsobom porušuje zásadu rovnosti pred zákonom a je v rozpore s čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Je presvedčený, že skutok pod bodom 3/ výroku mal byť správne právne kvalifikovaný ako lúpež podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a tiež, že trest uložený dovolateľovi za tieto skutky je neprimerane mierny. Z tohto dôvodu už aj dal podnet ministrovi spravodlivosti na podanie dovolania v neprospech obvineného B. G. z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h/, písm. i/ Tr. por.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného B. G. riadne predložený na rozhodnutie 10. apríla 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného B. G. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom splnomocneného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.), ale zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.).

Obvinený B. G. v dovolaní uplatnil dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného

hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť, že tento dôvod je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, jednak že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z dovolania obvineného B. G. je zrejmé, že uplatnené námietky nasmeroval len do roviny skutkových zistení, keď spochybnil súdmi ustálený skutkový stav

a následne predostieral vlastnú verziu súdených skutkov založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Gro jeho dovolania tvorilo hodnotenie výpovedí poškodených I. B. a A. B., ktorí podľa neho klamali, svedka PhDr. M., ktorého výpoveď označil za nepodstatnú a výpovedí svedkov E. B. a I. T., ktorých výpovede vyzdvihoval a ktorí jediní okrem neho samého vypovedali pravdivo.

Dovolací súd posudzujúc obsah týchto námietok v kontexte vyššie uvedeného teoretického výkladu konštatuje, že námietky obvineného B. G. stoja zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1. písm. i/ Tr. por. To platí nielen pre všetky skutkové námietky obvineného B. G., ale aj pre námietku nesprávneho právneho posúdenia skutku pod bodom 3/ výroku rozsudku odvolacieho súdu, lebo aj túto zdanlivo právnu námietku obvinený B. G. primárne založil na iných ako súdmi oboch stupňov ustálených skutkových zisteniach. Až následne na podklade zmenených skutkových zistení sa domáhal aj zmeny právnej kvalifikácie tohto skutku z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na trestný čin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. Skôr ako o právnu námietku tak ide o skrytú snahu obvineného B. G., aby boli vykonané dôkazy a skutkový stav vyhodnotené v jeho prospech.

Pre úplnosť treba uviesť, že skutky, tak ako boli súdom prvého stupňa zistené a popísané v bodoch 1/ až 4/ výroku rozsudku, boli týmto súdom aj správne právne kvalifikované. To platí aj vo vzťahu ku skutku pod bodom 3/ výroku, ktorého právnu kvalifikáciu dovolací súd zmenil, lebo okolnosti prípadu svedčia skôr pre záver, že tento skutok bol zo strany odvolacieho súdu miernejšie kvalifikovaný ako v skutočnosti mal byť. Keďže ale dovolanie bolo podané v prospech obvineného B. G., na prípadné porušenie zákona v jeho prospech dovolací súd neprihliadol.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe všetkých vyššie uvedených skutočností a právnych záverov konštatuje, že v trestnej veci obvineného B. G. dôvod dovolania upravený v ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. evidentne splnený nie je, preto s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012.

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Véghová